

Οι εκλεκτοί της ζωής

Σε πρώτη ανάγνωση ο «Ιερός ποταμός» της Μαρίας Λαμπαδαρίδου-Πόθου είναι ένα ερωτικό μυθιστόρημα μυστηρίου, σε δεύτερο επίπεδο όμως πρόκειται για μια ποιητική αναφορά και αναζήτηση του γρίφου της ύπαρξης **ΚΡΙΤΙΚΗ** από την **Ελένη Γκίκα**

Θα μπορούσαμε να την πούμε συγγραφέα του αθέ-
ατου και του επέκεινα, καθώς η γραφή της -χρό-
νο με τον χρόνο- αποδεικνύεται καθαρά υπαρ-
ξιακή. Τον γρίφο της ύπαρξης -έτσι ή αλλιώς- α-
ναζητούσε από τα πρώτα της κιόλας βιβλία, κι α-
πό την «Γκρίζα πολιτεία», τους «Μικρούς κό-
μους» και «Το φως του προσώπου σου».

Παρότι οι ιστορίες είναι άμεσες, απλές, καθημερινές σε πρώτη ανάγνωση, σα-
φές και μας αφορούν. Οι ήρωές της δρουν και κινούνται ανάμεσά μας, στη «Λάμπα θυέλλης» και στην «Επέτειο των Ρόδων» θα μπορούσαν να είναι εσείς κι εγώ.

Σε μια ρωγή, όμως, τόπου και χρόνου. Σε μια στιγμή ύπαρξης, όμως, καθοριστική. Όταν εκείνο το μεγάλο γεγονός κάποια στιγμή φαίνεται να χτυπά την πόρτα μας. Κι εμείς αξιωνόμαστε -πληρώνοντας βέβαια το υψηλό τίμημα- να δούμε εκείνη την ώρα όσα για μια ζωή παραμένουν κρυμμένα. Γινόμαστε, έστω για λίγο, οι εκλεκτοί του Θεού ή της ζωής. Οχι ευτυχείς, αλλά πρόσωπα σημαντικά, Πρόσωπο με Πι κεφαλαίο.

Αυτό ακριβώς συμβαίνει και με τον ήρωα στο καινούργιο της μυθιστόρημα. «Ο ιερός ποταμός» ο τίτλος του και κυκλοφορεί από τον «Πατάκη».

«Ιερός ποταμός»

της Μαρίας Λαμπαδαρίδου-Πόθου, Εκδ. «Πατάκη», σελ. 294, τιμή: 14 ευρώ

«Ιέρως ήταν τ' όνομα του ποταμού. Οπως οι άνθρωποι τον έλεγαν Αμίλτο, γιατί οι πηγές του έφταναν ως τις πηγές του Αχέροντα, από κει, έλεγαν κρατού-

σε. Αλλά και γιατί έκρυβε, έλεγαν, ένα μυστικό. Άλλοι πάλι έλεγαν πως ήταν ένας ποταμός ιερός, γιατί τ' όνομά του συνδεόταν με παλιές λατρείες.

Ήταν και τ' όνομα του τόπου που βοηθούσε σ' αυτό. Αδωνίδα έλεγαν την αρχαία πόλη που σώζονταν τα ερείπιά της. Ίσως γιατί γειτόνευε με τον κάτω κόσμο του Αδη. Και εκεί δίπλα είχαν χτίσει την καινούργια Αδωνίδα.

Το καθετί εκεί είχε μια μυθική καταγωγή. Ακόμα και η μαύρη λεύκα, που ήταν στο πίσω μέρος του σπιτιού, έλεγαν πως καταγόταν από τον Ασφοδελό Λειμώνα των ψυχών. Λες και ο μύθος ήταν ζωντανός στο μυαλό των ανθρώπων».

Σε εκείνο ακριβώς το σπίτι, σ' αυτό τον ποταμό ο ήρωας του βιβλίου, Νάρκισσος Μαυρολέων, επιστρέφει. Υστερα από είκοσι ένα χρόνια, με σκοπό να πουλήσει το πατρικό του.

Σηραδεμένος από μια παιδική ανάμνηση και από εκείνο το άνθος του νάρκισσου που επιζητούσε με τρόπο μυστικό και μυστηριακό, σχεδόν απαιτούσε το άλλο μισό του.

Ομως το σπίτι τον παγιδεύει. Οπως και το ποτάμι. Που καθορίζει, φαίνεται πια να καθορίζει, τη μοίρα και τον χρόνο του.

Διότι «Ο ιερός ποταμός» είναι τελικά ένα πολυεπίπεδο βιβλίο. Σε πρώτη ανάγνωση, ένα θελκτικότερο ερωτικό μυθιστόρημα μυστηρίου και εξαιρετικά γρήγορης πλοκής.

Ένας επιτυχημένος ψυχίατρος και πανεπιστημιακός γνωρίζει στη γενέθλια γη του μια νεαρή αρχαιολόγο και ερωτεύεται πέρα από τις δυνάμεις του.

Αυτός ο έρωτας θα αποτελέσει για εκείνον ευχή και κατάρα και θα ανοίξει όλους τους ασκούς του παρελθόντος και της ψυχής. Μια σύγχρονη Κασσάνδρα θα ξαναθυμηθεί τον αρχαίο χρησμό, ένας ταπεινός ξεχασμένος άγιος θα αποκαλυφθεί με τρόπο θαυμαστό, ένα ερεπιωμένο βυζαντινό εκκλησάκι θα αναπαλαιωθεί και ο ήρωας θα 'ρθει σε σύγκρουση με τον οργανωμένο του ψυχισμό και χρόνο.

Σε δεύτερο επίπεδο, πρόκειται για μια ποιητική αναφορά και αναζήτηση του γρίφου της ύπαρξης.

Για κείνο που υπάρχει και μας καθορίζει, ασχέτως αν δεν φαίνεται, για τη δυναμική του τόπου και για τον όντως χρόνο που είναι πέρα από παρόν, το παρελθόν και το μέλλον. Προσφιλές θέμα και τόπος και χρόνος, άλλωστε, για τη συγγραφέα από παλιά.

«Αυτό το μυστηριώδες παρόν έγινε, ξαφνικά, πολύ ελαστικό, χωρά όλη τη ζωή του, εκείνη που έζησε κι εκείνη που περιμένει».

«Ο χρόνος μόνο, ερεπιωμένος, ανάμεσα στη ζωή την καταργημένη και στο άναρχο παρόν», όσον αφορά τον χρόνο.

Τον χώρο: «Ο ποταμός οργίστηκε... ο Αμίλτος... κατεβαίνει να πνίξει το χω-

Εργαστήριο - Κυριακή
16-22 Δεκέμβριος 2004

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

- Γεννήθηκε στη Μύρινα Λήμνου.
- Είναι πτυχιούχος του Παντείου και της Σορβόνης, όπου, με υποτροφία της γαλλικής κυβέρνησης, σπούδασε Αισθητική και Ιστορία Θεάτρου.
- Έχει εκδώσει 14 μυθιστορήματα, ποίηση, διηγήματα, δοκίμια.
- Επίσης, έχει γράψει θέατρο και έργα της έχουν παιχτεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Βιβλία της έχουν μεταφραστεί στα γαλλικά, στα σουηδικά, στα αγγλικά και διδάσκονται σε πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού.
- Έχει τιμηθεί με τα βραβεία: της Ομάδας των Δώδεκα, της Ακαδημίας Αθηνών, του Ιδρύματος Ουράνην.
- Η ποιητική της συλλογή «Μυστικό Πέρασμα» προτάθηκε από το υπουργείο Πολιτισμού για το Αριστείο της Ευρώπης το 1991.
- Ανάμεσα στα βιβλία της: «Γκρίζα πολιτεία», «Η Μαρούλα της Λήμνου», «Με τη λάμπα θυέλλης», «Ναταλία και Χριστίνα», «Πήραν την Πόλη, πήραν την», «Η Εκτη Σφραγίδα», «Ο άγγελος της στάχτης», «Η επέτειος των Ρόδων», «Και θέα προς το αμίλητο», «Γράμμα στο γιο μου κι ένα άστρο» κ.ά.

ριό». Οπως και τα σημάδια: «Η μοίρα μας. Αυτά τα σημάδια, που άλλα φαίνονται και άλλα δεν φαίνονται, είναι η μοίρα μας. Είμαστε όλοι σηματομεμένοι από το αόρατο».

Βεβαίως και τα όνειρα: «Οι πλοηγοί της ψυχής», έτσι τα χαρακτηρίζει ο ήρωάς της ο Νάρκισσος Μαυρολέων στη μελέτη του. Εκείνο το σοφό ανθρώπινο υποσυνείδητο με πρόσβαση στη μεγάλη δεξαμενή του χρόνου. Απ' όπου ξεθάβει οτιδήποτε ξεχασμένο και προβλέπει όλα

μας τα μελλούμενα. Απαραίτητη προϋπόθεση, όμως, εκείνος να αποδεχθεί την παγίδα: «Μια παγίδα που έβγαινε από μέσα του να αιχμαλωτίζει τον χρόνο. Μια παγίδα τεράστια που μόνον τώρα, και μόνον εδώ, μπόρεσε να συνειδητοποιήσει».

Το αποτέλεσμα, ένα μυθιστόρημα μαγικό σαν ζωή. Σαν αέριο ταξίδι αυτογνωσίας. Που μπορεί να διαβάζεται απνευστί, αλλά σε διαβρώνει σιγά-σιγά γιατί η συγγραφέας του τόλμησε να κόψει το νήμα.